

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

מ.מ.

עין משפט גד מצוה

בז א מיי פ"ג מהל' חמץ
הלכה ב סג עשין לט
טו"ש"ע א"ח טי' חמץ
מק"פ א'
מח ב מיי שם הל' ט
טו"ש"ע שם ספק א'
מב ד מיי פקד ט'
מהלכות פסולי
המוקדשין הלכה ח'
מב ד מיי פ"ג מהל'
מחין הל' ט טו"ש"ע
א"ח ט' חמץ ספק א':
ג ה מיי פ"ה מהלכות
דעות הלכה ב:
גא ו מיי פ"ח מהל'
למורי צילה הלכה לא
סגן לאין קטו טו"ש"ע
א"ח ט' ב"ס:
ד ו מיי שם הלכה לב
טו"ש"ע שם ספק א':

רבינו הגנאל (תמך)
בבית חמיו ולשבות
שביבת הרשות יחזור מיד,
והיכי קתני במתני' יבטל
בלבו, מכלל שאין מחייבין
אותו לחזור, ושנעין מתני'
ר' יוסי היא דבר סעודת
אירוסין מצוה, וביעור
חמץ נמי מצוה, מיהו
ביעור חמץ אפשר לקיימה
בביטול חמץ וישלים
סעודת אירוסין שנמצא
מקיים שתייה, וברייתא ר'
יהודה דבר סעודת
אירוסין רשות, כגון
שביבת הרשות דלדברי
הבית חייב לחזור מיד,
הנני סעודת אירוסין
רשות דברי ר' יהודה, ר'
יוסי אומר מצוה, והשתא
דאמר רב חסדא מחלוקת
אבל בסעודה שניה, אבל
בסעודה ראשונה אפילו ר'
יהודה מורה דמצוה,
אפילו תימא מתני' ר'
יהודה ובסעודה ראשונה
שהיא מצוה, ברייתא
אפילו תימא שניה שהיא
רשות, תימא אמר ר' יהודה
אני לא שמעתי אלא סעודת
אירוסין בלבד, אמר ר' יוסי
אני שמעתי סעודת אירוסין
וסיבולנות, ויבטלנות,
לשבות שביבת הרשות,
לשבות אצל רבו או אצל
מי שהוא גדול ממנו, אמר
ר' יוסי בר בון גדול השלוש
שחוקש לשני דברים
שחייבין לעלות כרת, מילה
ושחיטת פסח, תניא א"ר
אילעזר כל סעודה שאינה
של מצוה אין תלמיד חכם
ישראל ליהנות ממנה, כגון
מאי, א"ר יוחנן כגון בת
כהן או בת תלמיד חכם
אצל עם הארץ, לפי שאין
יוזגין עולה יפה, כדכתיב
ובת כהן כי תהיה אלמנה
וגרושה ורוע, אמר רב
כהנא אי לא נסיבנא כהנתא
לא גלאי, ומעשה דרב
כהנא מפורש בהגולות
בהרא כי שמיטה לקויה
דההוא גברא וערק לארץ
ישראל, אמר ר' יצחק כל
הנהנה מסעודת הרשות
לסוף גולה, שנאמר
אכולים כרים מצאן ועגלים
מתוך מרבק, ומכיה בתריה
לכן עתה יגלו בראש
גולות, ת"ר תלמיד חכם
המרה, סעודתו בכל
מקום, לסוף מחריב את
ביתו, ומאלמן את אשתו,
ומייתם גולותיו, ותלמודו
משתבח, ומחלוקת רבות
עליו, דבריו אין נשמעין,
ומחלל שם שמים, ושם
אביו, ושם רבו, וגורם
רע לו ולבניו עד סוף כל הדורות, וקרו לו בר מיהם תנוראי, ובר מלקח פכני, ובר מבעי

לשבות שביבת הרשות. פ"ה שהיה הולך להמשיך על המסוס
לקנות שביבתה שם וליקח ד' אלפים לדבר הרשות וקשה
א"כ תיקשי למ"ד צ"ל בכל מערבין (ערויזין לא), אין מערבין אלא לדבר
מזוה וגר' לר"י דה"פ לשבות שביבת הרשות שהולך לשמוח בפסח
צבית אוהבו או קרובו א' **אם עבר**
צופים. פ"י בקונית שם כפר וקשה
לר"י א"כ ה"ל למימר וכמדתו לכל
רוח כדמניא צ"ל מי שהיה טמא (לקמן
ג): א"ח דרך רחוקה מן המדיעין
ולחוץ וכמדתה לכל רוח ואור"י
דמסופתא דמכילתין מפרש כדמניא
א"ח ד' צופים הוואה ואין מפסיק פ"י
כל מקום קצין ירושלים שיכול לראותו
מש"ס: **וְיִשׁוּרְפוּ** לפני הבריה,
פ"ה כדלמך פ' כל שעה (דף כד).
צקודש צ"ל שרף צמקום אכילמו
שריפתו וקשה לר"י אי דלוריימתא הוא
מה לי עבר צופים ומ"ל לא עבר צופים
ו"ל דמן המורה יכול לשורפה כ"מ
שירצה דצפרק כל שעה (ג"ז שם)
לא מרבין אלא פסולי קדשי קדשים
ואימורי קדשים קלים אכל שאר קדשים
שנאכלים צ"ל לא מרבין ומה
שהלריכו חכמים לשרוף בניו דהלא
לפני הצירה היינו גזירה אטו קדשי
קדשים: **לפני הבריה.** צנחנים
צ"ל טבול יוס (דף קד): פליגי מאלי
צירה אמר רבה צר צר חנה א"ר
יוחנן מקום יש צהר הצית וצירה שמו
ר"ל אמר כל הצית חלוהו היא צירה
שנאמר א"ל הצירה חלוהו היתומי:
והחכמים אומרים בשר קודש
בבית וחמץ בכביצה. אומר ריב"ז
דמפ"ש צירושלמי משום דצטר קודש
לימ ליה תקנה צניטולו המליכו צבית
אכל חמץ אית ליה תקנה צניטולו לא
החמירו עד כליה: **תניא** א"ר
יהודה, תימא אמאי לא מיימי תנא
נמי הכי מ"ל דהלא לרז חסדא:
אמר

מתני' מצערין אם הכל. צין מולין צין תרומה חוץ מקדי אכילמו
לשבת אכל כל מה שעמיד לצער יבער: **תרומה מלפני**
השבת. שאינו יכול להאכילה לא לורים ולא לבהמת זרים ולהסהות
אי אפשר אכל חולין אין לר"י לצער אלא צומנן שיכול למזוה לכן
אכולים הרבה: **גמ'** שבת. נשתתה
שם שבת אחת: **מתני' יהולך.**
צארצעה עשר: **אם יגול.** שיש
שבות ציזם: **לפניו** חס הנכרים.
את ישראל הנדרפין: **יגול** כננו.
ולא יחזור ואפי' יש שהות דמדלוריי
סגי ליה צניטולו צעלמא: **לצום**
שנימם הרשות. שהיה הולך להמשיך
על המסוס לקנות שביבתה שם כדי
שיהא לו משם ולהלן אלפים ליקח למחר
שם לדבר הרשות יחזור מיד אכל
לקנות שביבתה מזוה כגון שילך מחר
חוץ למסוס לצבית האכל או לצבית
המשתתה היינו כהולך לשחוט את
פסחו: **שיש צידו צטר קודש.** עמו
דנרץ ופסל ציונא שמחילת קדשים
קלים חומת ירושלים: **אם עבר צופים.**
שם שפר שיכול לראות בית המקדש
מש"ס: **צקודש** במקומו, ולא העריחוהו
לחזור: **ואם לאו חזור ושורפו כו'.**
כדלמך כל שעה (לעיל כד). צקודש
צ"ל משק"פ דמקום אכילמו שריפתו:
זה וזה. חמץ דלמך לעיל וזכר שיש
לו חמץ צבימו וצטר קודש שעמו:
צניטולו. אכל צפחות גצי חמץ יבטל
צננו וגזי צטר קודש שורפו צמקומו:
גמ' סעודה שניה. כך הוא לר' דר' דר'
החתיים לאחר סעודת אירוסין חוזר
ומשגר סבלנות לארוסתו וסועד שם:
אני לא שמעתי. שהתא מזוה אלא
סעודת אירוסין צדה אכל לא סעודת
סבלנות: **סבלנות.** זרויות כלים
נאים: **צם כ"פ.** צריכה להינשא
לכהנים ולא לכהן משפתות להינשא
לישראל: **אין זוגין עולה יפה.** כנול
טוב: **מאי היא.** מה עולה צידן: או
אלמנה או גרושה או זרע אין לה.
כדכתיב (ויקרא כג) וצת כהן כי תהיה
לאיש זר וסמך ליה וצת כהן כי
תהיה אלמנה או גרושה וזרע אין לה
וגו': או **קוצרה.** צלא זמן: **סלמדי**
קנס. (ה) הוא שבה לו אכל עם הארץ
ואינו כהן נגאי הוא לו להאכה ונענשים:
לא **גלאי.** רב כהנא גלה מבבל לא"י
דקאמר עבר צופים פ"ה אומר
כדלמך בהגול ומאכיל (צ"ק קח). לא
גלאי דגולו אינשי. שאר תלמידים
יואין מדעתן ואני יאכתי על כרתי
מתמת מרדן ואימת מלכות: **ומאלמן**
את אשמו. שמתקן ליגורו ואי אפשר
לו וגולה למונות והרי אשתו כאלמנות
חיות: **גוליו.** יתומין: **וטלמודו**
משפתה. שאינו עסק לחזור עליו:
ומחלוקת רבוס צאוס עליו. מתמת
שחכא תלמודו או הקפות שמק"פ
מתונין לסעודותיו: **קרו ליה.** לצנו:
מקדי ציזו. כדכ"ל הליניס שמסתקין
ומרקדין בתניות להסקות: **צצכין:**
מלחין פינכי. קערות: **מד רצע.**
מקפל לצושו ורובץ וישן כך דרך
המשמכין אינו מפסיק ליקח לציומו
ולשכב על מטוה אלא מקפל לצושו
תחתיו וישן: **מד.** כמו צר חמרה
מוך סקין וגני (תענית דף ו):
ואינו

(א) לעיל דף י"ג. (ב) דף כ"ג.
(ג) [מסופתא פ"ג ה"ט].
(ד) ס"א ה"ג. (ה) ס"א ל"ג.
(ו) לקמן דף פ"א: צבית
דף מט"ז. (ז) ע"י פיישי
לקמן פ"א: ד"ה עמא
וכי לפני הצירה וכו'.
(ח) ע"י מוס' לקמן דף ק"ב.
ד"ה אמר. (ט) לעיל דף ט'
(ט) ויקרא ו', ו' וצבית
ע"י. (ז) ו' וצבית.

תורה אור השלם
1. השבבים על מנות
שן וסרדיה על ערשותם
ואבלים כרים מצאן
ועגלים מתוך מרבק.
עמוד ד
2. לכן עתה יגלו בראש
גלים וקר מרח
סרדיהים: עמוד ד

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה תלמידי חכם
שבח הוא לו:
מוסף רש"י
אם עבר צופים.
מקום שיכול לראות משם
הצירה ומשם והלאה אין
יכול לראותו (לקמן פ"ה).
שורפו במקומו. לא
העריחוהו לחזור ולשורפו
צירושלים האילו וכבר
נתחמק הרבה ואפי'
דק"ל צפרק כל שעה
(לעיל כד). דמקום
אכילת קדשים שם שריפתו
צמקודש צ"ל חמץ צטר
לפני הבריה. חמץ צטר
היני שם שם שם פ"ה
הני גדול שריפתו פסולי
קדשים קלים כדלמך
צנחנים (דף צפרק ע"ל
ז"ל: ברכות מ"ז: ע"ל
לעיל כד): או: כל המקדש
קרוי צירה (לקמן פ"ה).
לא אילעזר כדגלי אינשי.
שהיה לא צנעור מקום
תורה גליתו אלא מאימת
מלכות נחמיה (ב"ב ק"ח).

מוסף תוספות
א. ולא מיידי כלל
בעירוב. מוס' ר"ס ב. בלי
הפסק. מוס' ה"ל"ש. וחינו
דקאמר עבר צופים פ"ה אומר
עבר אותו מקום שריאים
ירושלים ממנו והשתא
ניחא דהוא הדין נמי לכל
צד. מוס' ר"פ ג. וכו' עבר
צופים לא אטרחיה רבנן.
מ' ה"ר".

רבינו הגנאל
מתני' ארבעה עשר שחל
להיות בשבת מבטלין הכל
מלפני השבת דברי ר' מאיר
ר' אלעזר (בר צדוק) אומר
תרומה מלפני השבת,
וחולין בומנן. קרייל ר'
אלעזר בר' צדוק. תניא ר'
אלעזר ברבי צדוק אומר
פעם אחת שבת אכל
ביבנה וחל ארבעה עשר
להיות בשבת כו'. מתני'
ההולך לשחוט את פסחו
ולמול את בנו ולאכול
סעודת אירוסין בבית חמיו
ונזכר כו'. ורמינהו ההולך
לאכול סעודת אירוסין